

Tavoitteena saamenkielisten ja kulttuuriin pohjautuvien palveluiden laatu, vaikuttavuus ja saatavuus

## SAAMELAISEN VARHAISKASVATUKSEN ARJEN KÄYTÄNTÖJEN OPAS

- Miten toimimme arjen käytännöissä?

**Työmallit** tukevat henkilöstön osaamista kasvatustyössä, edistään saamelaisten **kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien** toteutumista ja kaventaen alueellisia eroja.

- saamelainen kulttuuri ja perinnetieto siirtyvät lapsille
- lasten saamelainen identiteetti vahvistuu
- saamen kielet elpyvät ja siirtyvät uudelle sukupolvelle
- saamelainen perinteinen tieto siirtyy lapsille
- perheen, suvun ja yhteisön perinteinen merkitys lasten kasvatustavastuussa säilyy ja vahvistuu

Saamelaista päivähoitoa ohjaa saamelainen varhaiskasvatussuunnitelma, jonka juurruttamiseen SaKaste-hankkeessa keskityttiin.

Saamelaisen varhaiskasvatuksen rooli kielen, kulttuurin ja perinteisen tiedon siirtäjänä uusille sukupolville on merkittävä.

Tiörv!  
Mon leäm Mä´rjj.

Pyeri peivi.  
Mun lam Váábu

Buorre beaivi.  
Mun lean Aslat



### Luontoyhteys

*Kunnioitamme elämää,  
luontoa ja sen resursseja*

### Yhteisöllisyys

*Tuemme jokaisen  
oikeutta kuulua johonkin*

### Perinteiset elinkeinot

*Yhteys elämän-, luonnon- ja  
vuoden kiertokulkuun säilyy  
perinteisten elinkeinojen kautta*

### Kieli

*Edistämme suullisen perimä-  
tiedon ja kielten siirtymistä  
sukupolvelta toiselle*

### Yhdistävät kulttuuriset arvot

### Monikulttuurisuus

*Kunnioitamme ihmisen  
oikeutta olla erilainen*

### Tasa-arvo ja ihmisyyys

*Olemme tasa-arvoisia kohtaamisissa,  
päätöksenteossa ja töissä*

### Identiteetti

*Kulttuuri-identiteettimme  
vahvistuu vuorovaikutuksessa  
oman ryhmämme kanssa*

### Kädentaidot, musiikki, kerto- musperinne, taide ja ilmaisu

*Tekeminen ja luovuuden kokeminen  
vahvistavat yhteenkuuluvuuden tunnetta*

### Miten opas toimii arjen käytännöissä?

- Työntekijöiden perehdytyksen ja vuorovaikutuksen työvälineenä.
- Pohjana yksiköiden lapsiryhmien vasulle\*
- Pohjana lapsikohtaiselle vasulle
- Pedagogisen johtamisen työvälineenä.
- Oppaaseen kirjataan päiväkodin/kielipesän toiminta
- Kyseessä on jatkuva prosessi, jota kehitetään henkilöstön ja varhaiskasvatusyksikön tarpeiden mukaan

\* varhaiskasvatussuunnitelma